

CORRUPTION
RESEARCH CENTER
BUDAPEST

Korrupciós esetek és fehér elefántok

*Néhány EU támogatásból Magyarországon megvalósult projekt tanulságai -
Esettanulmányok*

2019. január

Az elemzést CRCB Nonprofit kft. kutatócsoportja készítette.

Korrupciós esetek és fehér elefántok

Néhány EU támogatásból Magyarországon megvalósult projekt tanulságai - Esettanulmányok

Corruption cases and white elephants

Lessons of some EU funded projects in Hungary - Case studies

Együttműködő partnerek:

3gteam kft.: <http://www.3gteam.hu/>

Szerzők: Tóth István János – Matuz Anna

Munkatársak:

Benci Melinda	gyakornok
Hajdu Miklós	munkatárs
Fölsz Hanna	kutatási asszisztens
Matuz Anna	gyakornok
Molnár Balázs	programozó
Orbán Júlia	adminisztráció
Tóth István János	igazgató

Szakértők:

Andor Katalin	közgazdász
Goldstein Katalin	angol nyelvi lektor
Gyenesse Jenő	programtervező matematikus
Dr. József Magda	jogász
Dr. Kelemen Zoltán	ügyvéd
Kiss Tibor	pr tanácsadó
Székely Attila	közbeszerzési szakértő

CRCB Nonprofit kft.

e-mail: info@crcb.eu

internet: <http://www.crcb.eu/>

Ajánlott hivatkozás: Tóth István János, Matuz Anna. 2019. Korrupciós esetek és fehér elefántok. Néhány EU támogatásból Magyarországon megvalósult projekt tanulságai - Esettanulmányok. 2019. január 14. CRCB Research Notes: 2019:1, Budapest: CRCB.

A publikáció dátuma: 2019. január 14.

A CRCB a tények oldalán áll.

Kérjük támogass minket, hogy adatelemző munkánkat tovább végezhessük!

[Ehhez kattints ide](#)

Ha másképp szeretnél támogatni minket, akkor írd nekünk az info@crcb.eu címre!

[ez az oldal szándékosan üres]

Tartalom

Bevezetés	7
1. Esetek	8
1.1. EU támogatásból saját házat: a polgármester vadászházai.....	8
1.2. A magyar San Gimignano: a tyukodi kilátók	12
1.3. A világ legkisebb kilátója: Bodrogkeresztúr	14
1.4. Életveszély: a hatvani bicikli cross pálya	16
1.5. Hétvégeken zárva: a Sáradsadányi kalandpark	18

[ez az oldal szándékosan üres]

Bevezetés

Az alábbi rövid tanulmányban néhány olyan un. „fehér elefánt” projektet ismertetünk Magyarországról, amelyek mindegyike EU támogatással, az fejlett európai országok adófizetőinek pénzéből valósult meg. A „fehér elefánt” (white elephant) elnevezés egy elfogadott fogalom a politikai gazdaságtanban¹. Az olyan projekteket nevezik így, amelyek a létrehozásukon kívül semmivel nem járulnak hozzá a társadalmi jóléthez, amelyeknek semmilyen társadalmi hasznossága nincsen, sőt néhány esetben inkább jóléti hatásuk inkább negatív.

Most csak röviden összefoglaljuk azt az öt esetet, amelyeket később a kutatás zárótanulmányában mélyebben elemezni fogunk mind elméleti szempontból, mind úgy, hogy szélesebb empirikus kontextusba helyezzük az itt leírtakat.

A kutatás célja annak bemutatása, hogy milyen mechanizmusok és a politikai-gazdasági rendszerből adódó hatások teszik lehetővé, sőt hozzák létre ezeket az eseteket Magyarországon. Milyen hatások eredményezik, hogy több területen az EU támogatások nemhogy javítanák a jólétet, hanem éppen a támogatások elköltésének mechanizmusán keresztül olyan új uralmi viszonyokat, olyan társadalmi hatásokat eredményeznek, amelyek létrejötte biztosan nem volt az adományozó országok célja. A kutatás zárótanulmányában javaslatokat fogalmazzunk meg továbbá arra vonatkozóan, hogy a donor kormányok (végső soron az EU adófizetők) milyen intézkedésekkel, eszközökkel és intézményekkel korlátozhatják a jövőben az EU-s támogatások itt bemutatott elherdálását.

¹ Lásd például: <https://bit.ly/2CA56wo> vagy <https://bit.ly/2MoAnXw>

1. Esetek

1.1. EU támogatásból saját házat: a polgármester vadászházai

Izsák² 5622 lakosú város Magyarországon Bács-Kiskun megyében található.

1.1.1. Kép: Izsák helye Magyarországon

Forrás: *google.maps*, <https://bit.ly/2SU00C3>

A város polgármestere Mondok József, aki a 2014. október 12.-i önkormányzati választáson, mint a FIDESZ-KDNP jelöltje 982 érvényes szavazatot kapott, így az összes szavazat (1875) 53,4%-át nyerte el.³

Izsák polgármestere 2014-15-ben Európai Unió támogatásból felépíttetett egy vadászházat a város mellett, amelyet nem nyitattott meg a publikum előtt,

² Lásd: <https://bit.ly/2Fwyx5w>

³ Lásd: <https://bit.ly/2Fzu41N>

hanem pont ellenkezőleg: beköltözött, és látogató vendégeket nem engedett be az ingatlan területére.

Mondok József⁴ Fideszes politikus 1998 óta Izsák polgármestere, emellett több vállalkozás tulajdonosa is (Karádi Mezőgazdasági Zrt.⁵ és az Agro-Wild Kft.⁶ vezérigazgatója, az izsáki Mondok Kft. Benzinkút, és a benzinkút mellett lévő Nemzeti Dohánybolt üzemeltetője,). Hobbi vadász és alelnöke a Magyar Lovas Szövetségnek⁷. 2014-ig a Bács-Kiskun Megyei Lovasszövetség elnöke volt, a Fogathajtó Szakág vezetője, és a Hubertus Vadásztársaság vadászmestere⁸.

2014-ben a polgármester egyik cége – a Mondok Kft.⁹ pályázott – a magyar kormány által meghirdetett Darányi Ignác Terv¹⁰ keretein belül 35 millió Ft EU-s vissza nem térítendő forrásra. A Darányi Ignác Terv célja¹¹ a vidék térségeinek népességeltartó és népességmegtartó képességének javítása természet értékek és erőforrások védelmével, az agrártermelés fellendítésével valamint a vidéki közösségek megerősítésével és a vidéki népesség életminőségének javításával. A Darányi Ignác Terv forrásainak jelentős részét adják az európai uniós támogatások. 2014-ig az újabb 7 éves uniós pénzügyi tervezés időszak indulásáig a le nem kötött EU források – mintegy 300 milliárd Ft – képezik a Darányi Ignác Terv uniós pénzügyi keretét. A Mondok Kft. megnyerte az összeget, amelyet egy vadászház építésére fordítottak. Mondok József – mint polgármester – tagja volt a pályázati tervezést irányító Dunamellék LEADER-egyesület bírálóbizottságának, egy 2013-as dokumentum szerint¹², amelyben tagként van megjelölve. Ezek szerint a polgármester, mint a bíráló bizottság egyik tagja, a saját pályázatát is elbírálhatta.

A magyar kormány által indított LEADER program¹³ az Európai Unió vidékfejlesztési politikájának része, a program célja, hogy a vidék fejlesztésére szánt uniós források ne egymástól elkülönült területeken (oktatás, egészségügy, mezőgazdasági fejlesztés, kulturális fejlesztés, vállalkozás fejlesztés stb.) és ne a helyi társadalom megkérdezése nélkül legyenek felhasználva, hanem integrált kezdeményezéseken keresztül és a helyi politikai, gazdasági szereplők és civilszervezetek bevonásával. Ennek elérése érdekében „Helyi Akciócsoportokat” hoznak létre, amelyek feladata az adott kistérség vidékfejlesztési stratégiájának kialakítása. Ezek után a rendelkezésre álló vidékfejlesztési forrásokat helyben,

⁴ Lásd: <https://bit.ly/2TNUd0J>

⁵ Lásd: <https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/1410300235/TaroltCegkivonat>

⁶ Lásd: <https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/1409314884/TaroltCegkivonat>

⁷ Lásd: <https://bit.ly/2ANRWeT>

⁸ Lásd: <https://bit.ly/2RL0Jbj>

⁹ Lásd <https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/0309102960/TaroltCegkivonat>

¹⁰ Lásd: <https://bit.ly/2ROyWqr>

¹¹ Lásd Uo.

¹² Lásd: <https://bit.ly/2D8vDSV>

¹³ Lásd: <https://bit.ly/2HaE5Vz> és <https://bit.ly/2FwwKNN>

helyi pályáztatás útján osztják szét olyan projektekre, amelyek ezen – helyben kialakított – stratégiával összhangban állnak.

Egy kecskeméti cég (Generál-Centrál Építőipari és Kereskedelmi Kft¹⁴) építette fel a vadászházat 2014 augusztusa és 2015 februárja között¹⁵ az Izsák közeli Gedeon-dűlőn. Az ingatlan rövid időn belül nyilvántartásba került az önkormányzat honlapján, mint szálláshely¹⁶, azonban a helyiek állítása szerint a vállalkozó sosem hirdette a szálláshelyet, így az interneten sem¹⁷, egyedül az önkormányzat honlapján van bejegyezve. Ezt a helyzetet a 444.hu online portál cikke tárta fel¹⁸. A város lakói szerint a polgármester beköltözött az EU-s támogatásból épített vadászházba. Amikor újságírók ellátogattak a helyszínre, egy Nissan Navara típusú terepjáró állt a vadászház udvarán¹⁹. Az izsáki önkormányzat egy ilyen típusú autót biztosít a polgármester számára²⁰, később Mondok József ezzel az autóval ment dolgozni a városházára. Mondok József, az egy tv csatornának adott 2017 január 14-én közzétett interjújában elismerte²¹, hogy az izsáki vadászházban lakik, azonban az egyik bács-kiskun megyei hírportálnak – a baon.hu-nak – 2017 január 27-én adott interjújában már tagadta ezt²². Állítása szerint a vadaskert, illetve az ingatlan biztosítása érdekében gyakran tartózkodik ott, és néha hosszabb időt is eltölt ott.

A 444.hu-n és az index.hu-n megjelent cikkek után nem sokkal az Államkincstár soron kívüli vizsgálatot indított az ügyben²³, amely során visszamenőleg megvizsgálták a pályázati pénzt elnyerő Mondok Kft. könyvelését, hogy megtudják, működött-e egyáltalán a vadászház valaha panzióként, vagy sem.

Csepreghy Nándor a Miniszterelnökség parlamenti államtitkára a 444.hu-nak elmondta, amennyiben kiderül, hogy nem, akkor az összes EU-s pénzt ki kell fizetni.

A vizsgálat később megállapította, hogy a szálláshelyet szabálytalanul, magáncélra használták, az ingatlant túlnyomóan Mondok József és ismeretségi köre vette és veszi igénybe, ezért a Magyar Államkincstár a támogatási jogosultság megszüntetésével egyidejűleg a kifizetett támogatás visszafizetésére kötelezte a Mondok Kft.-t. Ezek mellett Mondok János ellen ügyészségi eljárás is indult.

¹⁴ Lásd: <https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/0309110344/TaroltCegkivonat>

¹⁵ Lásd: https://static.regon.hu/ba/2017/11/img_1191.jpg

¹⁶ Lásd: <https://bit.ly/2Fw10by>

¹⁷ Lásd: <https://bit.ly/2ClavHs>

¹⁸ Lásd: <https://bit.ly/2AJqYMe>

¹⁹ Lásd: <https://bit.ly/2SRG5Ug>

²⁰ Lásd: <https://bit.ly/2McF1YI>

²¹ Lásd: <https://bit.ly/2CmVapI>

²² Lásd: <https://bit.ly/2M98B0T>

²³ Lásd: <https://bit.ly/2RpSjXs>

A Kecskeméti Járási és Nyomozó Ügyészség közleményében azt írta, hogy az ügyészség az elsőrendű vádlottat jelentős vagyoni hátrányt okozó, üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás bűntettével, közokirat-hamisítás bűntettével és hamis magánokirat felhasználásának vétségével vádolja, két társának pedig bűnsegédként kell felelnie a Kecskeméti Járásbíróság előtt²⁴ Az ügy másodrendű vádlottja K. István Pál a cég menet közben bejegyzett képviselőjeként – okiratok aláírásával és benyújtásával – segítséget nyújtott ebben. K. István Pál az izsáki polgármesteri hivatal nyugdíjas tisztviselője, ő igazolta le és készítette el azokat a jelenléti íveket, amelyek segítettek abban, hogy elszámoljanak egy közfoglalkoztatottal, aki hivatalosan az izsáki helytörténeti múzeum karbantartója volt, gyakorlatban azonban a vadászházban, illetve az ahhoz tartozó birtokon dolgozott, és a polgármester utasítására végzett feladatokat.²⁵

2018. november 6.-án megkezdődött a tárgyalás Mondok József ügyében, a tárgyaláson Mondok József nem jelent meg, csak a fia Mondok Miksa, aki azt mondta, szülei fizettek a szállásért, amikor ott aludtak. Mondok Miksa²⁶ a Mondok Kft ügyvezetője 18 évesen került a cég élére ekkor még középiskolás volt. Azóta is ő vezeti a céget.

²⁴ Lásd: <https://bit.ly/2ChIT78> , <https://bit.ly/2Fske2G> , <https://bit.ly/2AVixHh>

²⁵ Lásd: <https://bit.ly/2CnXk8H>

²⁶ Lásd: <https://bit.ly/2FrFFkb>

1.2. A magyar San Gimignano: a tyukodi kilátók

Tyukod ²⁷ nagyközség Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a magyar-ukrán-román hármashatár közelében helyezkedik el.

1.2.1. kép: Tyukod elhelyezkedése Magyarországon

Forrás: google.maps, <http://bit.ly/2RJxfus>

A lakosság (2025 fő) 95%-a magyar azonban a két legközelebb fekvő nagyváros (Szatmárnémeti, Nagykároly) Romániához tartozik, valamint az első világháború utáni területrendezésnek köszönhetően Tyukod volt, hogy Romániához tartozott így a községben sokszor keveredik a román és a magyar kultúra. A nagyközség polgármestere Cibere József (FIDESZ-KDNP)²⁸ az egyetlen polgármester jelölt.

A sík semmilyen látványosságot nem nyújtó településen összesen 11 kilátó épült EU-s forrásból, amelyen a helyiek nyerezkedtek.

²⁷ Lásd: <https://bit.ly/2RQFZ1Y>

²⁸ Lásd: <https://bit.ly/2VNux6p>

A nagyközségben 2013 óta 4 év alatt több mint 264 millió forintot költöttek kilátók építésére.²⁹ A településen 11 kilátót³⁰ (Rádika Göngye Kilátó 47,866, 22,491³¹; Erdei kilátó a Makkos tanösvényen 47,864, és 22,504³²; Szabó kilátó I. 47,853, 22,536³³; Szabó kilátó II. 47.861, és 22.501³⁴; Kecskés kilátó 47,863 és 22,535³⁵ stb.) építettek, úgy, hogy a környéken gyakorlatilag semmilyen látnivaló nincs. De kilátási pont sem -- ugyanis síkságon fekszik a nagyközség. A helyiek szerint sincs semmi látnivaló, a lakóterületet, illetve a határt lehet szemügyre venni, turisták nem látogatják a környéket, így már a gaz is kezdte felütni fejét.³⁶ A Szabó névre keresztelt kilátóból, egy illegális szemétkerakótelepet valamint egy lepusztult tévész telepet³⁷ lehet megtekinteni. Egy másik tulajdonos Szabó Ferenc kilátójából tökéletesen lehet látni, az 500 méterrel arrébb lévő újabb kilátót, de akár az attól 500 méterrel távolabb lévő kilátót is.³⁸ A tizenegy tulajdonos közül egy sem nyilatkozott nevüket és arcukat vállalva semelyik portálnak sem, azonban elmondták, hogy sokan tudtak róla, hogy van egy ilyen lehetőég, vagyis, hogy az Európai Unió az ilyen létesítményeket 79 ezer euróval, vagyis 24 millió forinttal támogatja. A pályázati pénzeket 2013-ban osztotta el a Vidék Fejlesztési Minisztérium 100%-os EU-s támogatással. A helyi vállalkozók elmondása szerint nem azt építették meg amire szükségük volt, hanem azt, amire fedezetet adott az Unió. A helyi kulturális központban könyvtárosként dolgozó közmunkás is kilátó tulajdonos, ő sem tagadta, nem a kilátásért építette a kilátót, neki 5 millió forint haszna volt, állítása szerint ez kevesebb, mint másoké, mivel ő keményebb fából csináltatta a kilátót, hogy időálló legyen. Elmondása szerint „ezzel az üzlettel” több mint hat évnyi bérét kereste meg. Mások beérték puha fenyővel is, ugyan az hamarabb szétrohad, de így akár 10 milliós „hasznot is hozhatott” egy kilátó felépítése. A program másik nagy nyertesei a helyi ácsok voltak. Arról nincs információ, hogy az esetben érintett vállalkozóknak, kivitelezőknek, az EU-s támogatás felett diszponáló minisztériumnak, vagy a tyukodi polgármesternek bármilyen következménnyel számolnia kellett volna.

²⁹ Lásd: <https://www.youtube.com/watch?v=SdGPRVVxT2g>

³⁰ Lásd: <https://bit.ly/2TUdZrH> és <https://bit.ly/2T1w6eU>

³¹ Lásd: <https://bit.ly/2He1hSU>

³² Lásd: <https://bit.ly/2SWqdji> és <https://bit.ly/2FxQa4T>

³³ Lásd: <https://bit.ly/2ANib59>

³⁴ Lásd: <https://bit.ly/2M8VuNs>

³⁵ Lásd: <https://bit.ly/2RppB9f>

³⁶ Lásd: <https://www.youtube.com/watch?v=rY2RPfkoVGg>

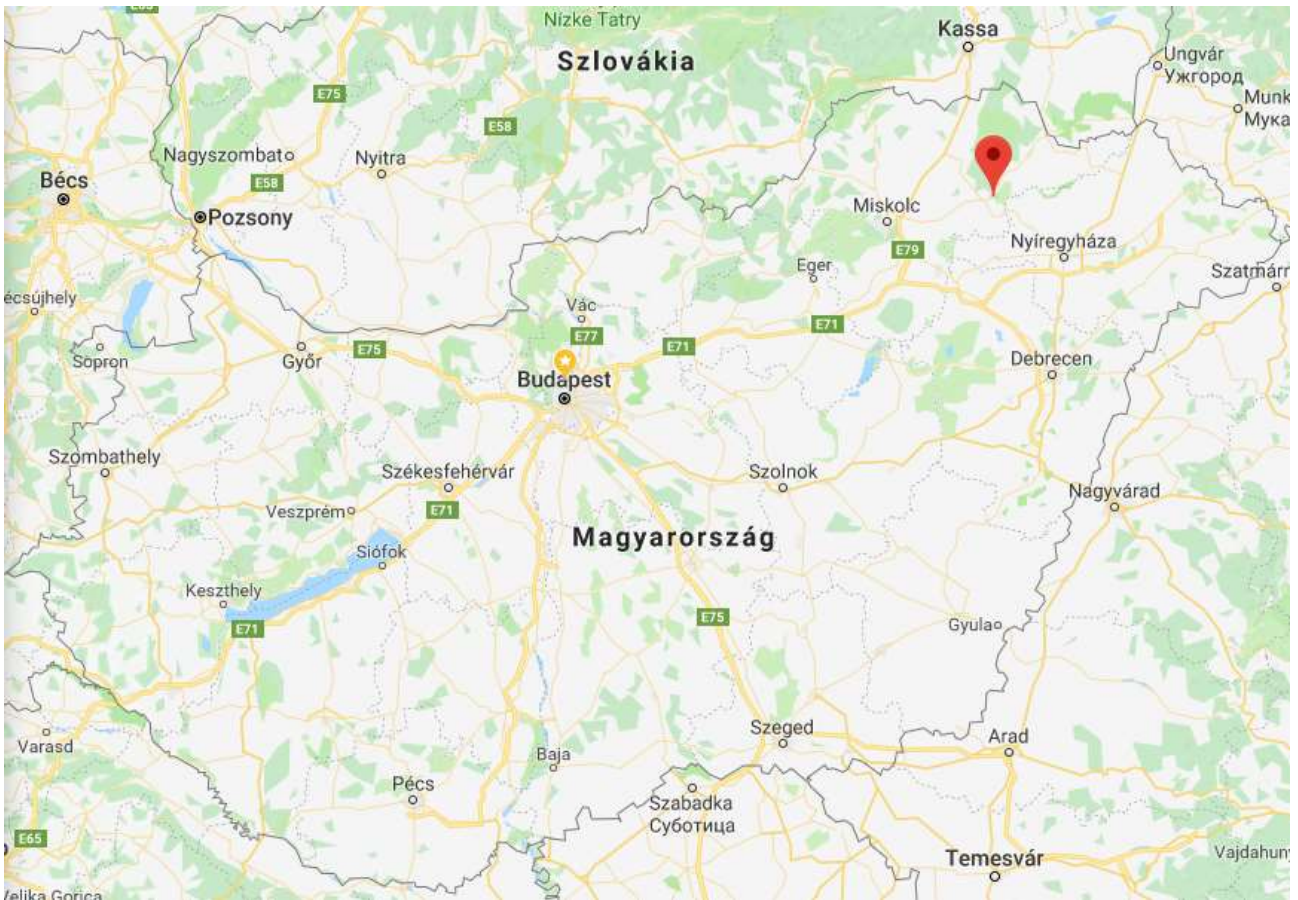
³⁷ Lásd: <https://bit.ly/2Fq72LH>

³⁸ Lásd: <https://bit.ly/2Cjk0XC>

1.3. A világ legkisebb kilátója: Bodrogkeresztúr

Bodrogkeresztúr³⁹ egy település Borsod-Abaúj-Zemplén megyében Miskolctól alig 50 km-re található.

1.3.1. kép: Bodrogkeresztúr Magyarországon

Forrás: google.maps, <http://bit.ly/2HaFDix>

A település 1109 főt számlál. A településen egy kilátó épült EU-s támogatásból, amely mindössze 39 cm magas.

Bodrogkeresztúron kilátó épült a Vízmű mellett⁴⁰ 2007-ben 39 millió forintból, amelyet az önkormányzat egy EU-s tokaji világörökségi pályázat részeként nyert a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségtől.⁴¹ Sok látogatónak ez fel sem tűnt ugyanis

³⁹ Lásd: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Bodrogkeresztúr>

⁴⁰ Lásd: <http://bit.ly/2FzNJ1O>

⁴¹ Lásd: <http://rti.hu/rtiklub/hirek/belfold/videok/301180> <http://bit.ly/2CxfvFCr>

a kilátó 39 cm magas, egy bronziránytűt betonoztak rá⁴², és egy pihenőhely veszi körbe. Járdák, padok és egy szalonnasütő hely is épült oda. A kilátó mellett lévő Vízmű dombja is magasabb, mint a megépült kilátó, a község alpolgármestere Gál László is elismerte, hogy igen alacsonyra sikerült az építmény. A polgármester Májer József⁴³ nem sokallta az összeget, állítása szerint ennyi pénzből csak ennyire futotta. Először a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) nem adott magyarázatot a 2007-es beruházás támogatásáról, majd egy nappal később azt mondták nem került túl sokba a kilátó.

A Magyarországon az NFÜ azzal a céllal jött létre, hogy hatékonyan végezze az európai uniós támogatások szétosztását és felhasználását. A központi hivatal 2014. január 1-jén megszűnt. Oravecz Péter szóvivő azt mondta, hogy 19-20 millió forint volt a tereprendezés, az ősfenyves rendberakása és a tisztítás. A támogatás másik fele pedig az infrastruktúra megépítésére, illetve a gyalogjárók, autóutak megépítésre ment el. ⁴⁴ Oravecz P. azt nyilatkozta a bodrogkeresztúriak azért adtak be pályázatot a kilátóra, mert a turisták eddig a Vízmű dombjáról báméskodtak, és szándékosan tervezték ekkorára. Mint mondta a project kitalálója egy neves építész és a szakvélemények szerint a hely alkalmas arra, hogy a panorámát biztosítani tudja, fölösleges lett volna magas emelvényt, vagy kilátót építeni oda.

⁴² Lásd: <https://bit.ly/2FGrTug>

⁴³ Lásd: http://www.kulcsmagazin.hu/news/4402_1_180.jpg

⁴⁴ Lásd: <https://bit.ly/2FGHDqT>

1.4. Életveszély: a hatvani bicikli cross pálya

Hatvan ⁴⁵kisváros 60 kilométerre Budapesttől keletre, Heves megye nyugati részén.

1.4.1. Hatvan Magyarországon

Forrás: google.maps, <http://bit.ly/2FA4oCr>

A városvezetés egy komplex kerékpáros fejlesztési projektet álmodott meg a "Kalandozunk kerékpárral a Zagyva folyó mentén".⁴⁶ A kerékpáros turizmus érdekében egy kerékpáros kalandparkot is terveztek, és össze akarták kötni kerékpárúttal a várost a szomszédos Boldog településsel. A már meglévő Zagyva híd mellett 100 méterre épült meg az új híd, egy széles ártéri terület felett, a kerékpárutat 2014. novemberében adták át, amely nem csatlakozik a környék hálózatához és 2017 nyarán még nem jutott el Boldogra⁴⁷, a szántóföldek közt egyszer csak véget ér az aszfaltcsík, így a szomszéd település csak egy rossz

⁴⁵ Lásd: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Hatvan>

⁴⁶ Lásd: <http://bit.ly/2VWY4ua> és <http://bit.ly/2RxOtMd>

⁴⁷ Lásd: <http://bit.ly/2T54oBz>

állapotú hídon és egy földúton közelíthető meg. A híd alatt cikk-cakkokat formázó híd⁴⁸ közlekedésre alkalmatlan, alatta fatákolmányok⁴⁹ és betontömbök⁵⁰ jelzik, hogy itt egy „kerékpáros kalandpark” épült.

A hídon lévő lejáratot lelakatolták. Biztonsági őr védi a területet az illetéktelenektől. 2016 szeptemberéig összesen harmincheten jelentkeztek az átadás után, hogy használni szeretnék a kalandparkot, ugyanis a 2015 júniusi átadás után három hónappal lezárt pályát csak időszakosan, saját felelősségre, külön nyilatkozat aláírása után használhatták a biciklisek. Miután F. Zsolt súlyos balesetet szenvedett a kerékpár pályán⁵¹ a helyi kerékpárosok inkább a szomszéd parkolóban tákoltak össze maguknak egy bicikli cross pályát, ugyanis túl veszélyesnek találták az elméletileg számukra épült pályarendszert. Bíró József helyi MSZP-s ellenzéki képviselő feljelentést tett az ügyben⁵², de a rendőrség nem indított nyomozást.⁵³ A Zagyva töltésén készült kerékpárutat egy év után áttörte a nád, a szakértői jelentés megállapította⁵⁴, hogy mind a tervezés mind a kivitelezés során hibákat vétettek. A tervezőnek a 7,3 kilométeres szakaszból több mint 7 kilométert kellett garanciálisan kijavítania. Az 1,139 milliárd forintos összköltségű projekt több részénél⁵⁵ is a Duna aszfalt Kft.⁵⁶ (adószám: 11426628-4-03, cégjegyzékszám: 0309105290) volt a kivitelező, amely egyébként is rendkívül sikeres az EU finanszírozású építőipari projektek közbeszerzési piacán,⁵⁷ és amelynek tulajdonosa, Szíjj László, jó kapcsolatokat ápol Mészáros Lőrinc gázszerelő-nagyvállalkozóval, Orbán Viktor barátjával.

⁴⁸ Lásd: <https://bit.ly/2MIWNZx>

⁴⁹ Lásd <https://bit.ly/2U1R3GW> és <https://bit.ly/2RFUmXr>

⁵⁰ Lásd: <https://bit.ly/2R4YQSk>

⁵¹ Lásd: <https://bit.ly/2sENuuD>

⁵² Lásd: <https://bit.ly/2T5q0u7>

⁵³ Lásd: <https://vimeo.com/181455855>

⁵⁴ Lásd: <http://www.60lap.hu/2016/06/18/kontra-rekontra/>

⁵⁵ Lásd: <https://bit.ly/2RqXc2u> és <https://bit.ly/2QNG2qs>

⁵⁶ Lásd: <https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/0309105290/TaroltCegkivonat>

⁵⁷ Lásd: <https://bit.ly/2MmE289>

1.5. Hétféteken zárva: a Sáradsadányi kalandpark

Sáradsadány⁵⁸ Borsod-Abaúj-Zemplén megyében található község, amely 240 főt számlál.

1.5.1. kép: Sáradsadány Magyarországon

Forrás: google.maps, <https://bit.ly/2T6C26F>

Sáradsadány szélén található buszmegálló mögött egy kalandpark⁵⁹ helyezkedik el.⁶⁰ A terület egy része a kötélnálókból és faoszlopokból álló rész⁶¹ egy ún. „magaslati fejlesztőpark” nevet kapta. Egy felirat szerint a terület kamerával megfigyelt és az eszközöket engedély nélkül tilos használni, lényegesen kisebb betűkkel olvasható egy telefonszám (a sáradsadányi önkormányzat, mint

⁵⁸ Lásd: <https://hu.wikipedia.org/wiki/S%C3%A1radsad%C3%A1ny>

⁵⁹ Lásd: <https://24.p3k.hu/app/uploads/2018/03/6ua1fi1qlu65tkbas.jpg>

⁶⁰ Lásd: <https://bit.ly/2oVq7sA>

⁶¹ Lásd: <https://bit.ly/2Fwrk5q>

üzemeltető telefonszáma) amelyen be lehet jelentkezni előzetesen a kalandpark használatára. Természetesen a telefont munkaidőn túl nem veszi fel senki így a kalandpark csak munkaidőben használható. A mellette fekvő területen helyezkedik el a bicikli cross pálya, amely használhatatlan és nem más, mint gondozatlan, fűvel benőtt földhányások sora. E mellett áll egy lebitumenezett szakaszon gyerekeknek szánt KRESZ-park⁶² felfestett zebrákkal és táblákkal. Mindez a „Kiemelt turisztikai attrakciók- és szolgáltatások fejlesztése; Tokaj-Hegyalja turisztikai fejlesztése”⁶³ program keretében valósult meg, a támogatás összege 2,3 milliárd forint volt. A faluban nincs se bolt, se étterem. A parkot körülölelő útszakasz rendkívül rossz állapotban volt a cikkek készítésekor⁶⁴. Miután a 444.hu képeket is közölt erről, az utat teljese egészében kijavították, új útburkolatot kapott, de csak azon a mintegy 100 méteres szakaszon, amely az újságban lévő képen látszott. Az út falu felé vezető része ugyanolyan maradt, mint volt: kátyú, kátyú hátán. Palcsó Mihály polgármester⁶⁵ elmondta a 2,3 milliárd forint nem csak a szabadidőparkra vonatkozik, hanem a Bodrogra épített 36 hajó fogadására képes mólóra is. Az EU támogatásból épített vízi központtal sem lehet egyébként dicsekedni, mivel az építése után ez szétrohadt és használhatatlan állapotba került⁶⁶. Elmondása szerint nagyjából 55 gyerek él a faluban, de a kalandpark nem rájuk koncentrál, hanem a környékből vagy messzebről jövők számára építették a létesítményt. A polgármester szerint a helyiek a turizmusban látják a jövőt. Vidoven Árpád közigazgatási államtitkár azt írta egy közérdekű adatigénylésre válaszként⁶⁷, hogy a kalandparkokhoz hasonló beruházások önállóan nem támogathatók, csak „egyéb főtevékenységhez illeszkedően”.

A kalandpark felépítésének munkálatai 2015 szeptemberétől októberig tartottak, és a projekt áfa nélkül 35 millió forintba került a Széchenyi Programiroda Nonprofit szerint. A kivitelező a Nyíregyházi FOUR-ROAD Építő és Szolgáltató Kft.(adószám:22663131-2-15, cégjegyzékszám: 1509075878)⁶⁸.

Az építő céget az önkormányzat választotta ki. Az építési tételek és költségeik a következők voltak:

1. Kerékpáros cross pálya kivitelezése 5 000 000,- Ft+Áfa
2. Magaslatti fejlesztőpark kivitelezése: 14 755 000,- Ft.+Áfa
3. Ügyességi kerékpáros tanpálya kivitelezése: 11 929 604,- Ft+Áfa
4. Mozgáskorlátozottak számára is elérhető képességfejlesztő játszópark kivitelezése 4 200 000,- Ft+Áfa⁶⁹

⁶² Lásd: <https://bit.ly/2CE0DIQ>

⁶³ Lásd: <https://bit.ly/2VUXNwz>

⁶⁴ Lásd: <https://bit.ly/2Mq1UHU>

⁶⁵ Lásd: <https://bit.ly/2AYAggH>

⁶⁶ Lásd: <https://bit.ly/2T6Gcvn> és

⁶⁷ Lásd: <https://bit.ly/2Mq1UHU>

⁶⁸ Lásd: <https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/1509075878/TaroltCegkivonat>

⁶⁹ Lásd: http://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_18495_2015/